

Vertrek Gert-Jan Segers is een signaal van de zwakte van het kabinet

Door [Paul Verburgt](#) - 18 januari 2023
Geplaatst in [ChristenUnie](#) - [RutteVier](#)

Op 16 december zaten ze op [tv](#) nog hoog op te geven van hun gezamenlijke idealen en hartelijke samenwerking, de leiders van de coalitiefracties, Sophie Hermans, Jan Paternotte, Pieter Heerma en Gert-Jan Segers. Ze hadden hun app-groepje zelfs *De vier constructivo's* genoemd. Een beetje klef, zelfs een beetje hilarisch voor wie net als ik de associatie kreeg met *De Positivoos* van Koot & Bie ('Onze God is de beste!').

Maar goed, de boodschap was duidelijk. Nederland kon gerust zijn, de tocht door de formatiewoestijn was vergeven, het gekissebis vergeten, het beloofde land lag aan hun en onze voeten.

In de kou gezet

En dan stapt een maand later opeens Segers op. In eigen kring grondig voorbereid, inclusief het klaarstomen van een opvolgster, maar zonder enige vooraankondiging bij de collega-constructivo's.

Het kan niet anders dan dat die zich - om het netjes te zeggen - behoorlijk in de kou gezet voelden. Dat merkte je dan ook aan hun publieke reacties. Ze prezen hem voor zijn inzet en verbindende kracht, maar over zijn motief om op te stappen zwegen ze.

Vertrek Gert-Jan Segers is een signaal van de zwakte van het kabinet

Hondenbaan

Niemand zal ontkennen dat het Kamerlidmaatschap een hondenbaan is. En het fractievoorzitterschap van een regeringspartij is er de kwadratuur van. Dat Segers er op een gegeven moment genoeg van heeft, is alleszins te billijken, maar *noblesse oblige*: dan kondig je aan dat je je bij de volgende verkiezingen niet opnieuw beschikbaar stelt als fractievoorzitter of Kamerlid. En zit je de rit uit.

Omgekeerd, stel je je wel kandidaat, dan zit je je periode uit. Tenzij je je door privéproblemen, ziekte ('burnoutfabriek') of een politiek conflict gedwongen ziet om op te stappen. Meer smaken zijn er niet.

Hoger belang

Wie denkt dat er nog een derde smaak is, krijgt onvermijdelijk een geloofwaardigheidsprobleem. Dan wordt licht de schijn gewekt je uit bent op wachtgeld of dat je ergens een leuke job hebt versierd. Je kunt dat als populistisch terzijde leggen, maar we leven wel in een tijd waarin het vertrouwen in de politiek ongekend laag is. Iets waarover Segers niet moe werd het woord te voeren.

Hij werd op zijn wenken bediend, Twitter stond bol van de onaardige toespelingen en persoonlijke insinuaties. Segers zal het afbreukrisico hebben ingecalculeerd en als niet belangrijk genoeg terzijde hebben geschoven. Kennelijk diende hij een hoger belang.

Het lijkt er erg op dat Segers een Slobje doet. Arie Slob, zijn voorganger trad ook onverwacht tussentijds als Kamerlid en fractievoorzitter af, in december 2015. Slob had er circa 14 jaar als Kamerlid op zitten en vond het - net als Segers nu - welletjes. Hij wilde zich niet opnieuw verkiesbaar stellen en besloot per direct plaats te maken voor zijn opvolger, Segers dus.

De beslissing was persoonlijk, de timing een weloverwogen tactisch politieke manoeuvre. Het kabinet-Rutte II had nog 15 maanden te gaan tot de verkiezingen, maar het was onzeker of het de rit zou uitzitten, want het was de meerderheid in de Kamer kwijt.

De ChristenUnie zou destijds natuurlijk erg onthand zijn geweest als het kabinet voortijdig zou vallen en niet over een partijleider zou kunnen beschikken waarmee het de verkiezingen zou kunnen ingaan.

Inktzwarte toekomst kabinet

Was de politieke situatie in 2015 al delicaat, anno nu is het vele malen erger. Het vierde kabinet Rutte is zijn meerderheid in de Kamer formeel niet kwijt, maar de maatschappelijke waardering nadert het vriespunt. Een kleine 20% van de kiezers heeft nog vertrouwen in het kabinet.

In de peilingen staan VVD, CDA en D66 al maanden op een dramatisch verlies: bijna 40 van hun 73 zetels zijn ze kwijt. De ChristenUnie daarentegen is gelijk gebleven of pakte er zo nu en dan een zetel bij, ongetwijfeld dankzij de statuus van Segers die door kiezers als integer en stabiel wordt ervaren.

Vertrek Gert-Jan Segers is een signaal van de zwakte van het kabinet

De toekomst van de coalitie ziet er inktzwart uit. Slechts 40% van de kiezers verwacht dat het kabinet de rit zal uitzitten. In de achterbannen van vooral de VVD en D66 zie je nog het nodige *wishfull thinking*, bij het CDA al minder, maar in de ChristenUnie-aanhang is de animo totaal weg: 20% denkt dat het kabinet de eindstreep zal halen, 1 op de 5 kiezers dus.

En wie weet wat de Statenverkiezingen over minder dan twee maanden zullen opleveren.

Ik heb een ontzettende hekel aan tussentijds vertrekkende Kamerleden - per zittingsperiode is dat inmiddels een dikke 20% van de 150 Kamerleden - , maar ik kan Segers geen ongelijk geven dat hij nu tot een leiderschapswissel overgaat.

[Paul Verburgt](#) schrijft wekelijks over actuele politiek in Wynia's Week. Hij studeerde recht en parlementaire geschiedenis en bekleedde managementfuncties bij de overheid en in het bedrijfsleven.

*De **donateurs vormen het fundament van Wynia's Week**. Doneren kan op verschillende manieren, kijk [HIER](#). Alvast hartelijk dank!*